

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2022

Nr. 91

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 november 2021

Met mijn brief van 8 oktober 2021 (Kamerstuk 35 925 XIV, nr. 9) heb ik uw Kamer op de hoogte gebracht over de bereikte overeenstemming met Rendac over het financieel kader voor de uitvoering van de wettelijke taak ten aanzien van het ophalen en verwerken van dierlijke bijproducten.

Hierbij deel ik u mede dat de afspraken in detail zijn uitgewerkt in een nieuwe overeenkomst Staat der Nederlanden – Rendac Son B.V. voor de periode 2022–2026 en dat de overeenkomst op 4 november jl. door partijen is ondertekend. Er is afgesproken de overeenkomst openbaar te maken, met weglating van de persoonsgegevens en de bedrijfsgevoelige informatie. Conform deze afspraak treft u de overeenkomst in de bijlage bij deze brief¹.

De overeenkomst heeft betrekking op de uitvoering van de wettelijke taak die aan Rendac Son BV is opgedragen ten aanzien van het ophalen en verwerken van dierlijke bijproducten. Dit betreft zowel de reguliere werkzaamheden (ophalen en verwerken van (voornamelijk) kadavers ten aanzien waarvan geen ziektebestrijdingsmaatregelen zijn getroffen) als de werkzaamheden in het kader van dierziektepreventie of -bestrijding. Waar voorheen de afspraken voor deze werkzaamheden waren vastgesteld in twee aparte overeenkomsten, zijn de afspraken nu geïntegreerd in één overeenkomst.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Er is met Rendac een contractduur overeengekomen van vijf jaar. In deze periode blijft Rendac aangewezen² als exclusieve ondernemer in geheel Nederland voor het ophalen en verwerken van dierlijke bijproducten. Dit betekent dat het na afloop van het contract, met ingang van 2027, mogelijk is de markt voor het ophalen en verwerken van dierlijke bijproducten anders te ordenen en indien gewenst meerdere partijen tot de markt toe te laten. In mijn brief van 8 oktober jl. heb ik u gemeld dat de verkenning naar een nieuwe marktordening nog loopt en ik, of mijn ambtsopvolger, uw Kamer hierover zal informeren, zodra de uitkomsten hiervan bekend zijn.

Het doel van het maken van nieuwe afspraken met Rendac is een verbetering van de berekensystematiek van de vergoedingen voor de wettelijke taak en de transparantie daarvan. In de overeenkomst is dan ook de berekensystematiek van de tarieven in detail uitgewerkt, evenals de voorwaarden die zijn gesteld aan de verantwoording over de tarieven. De gemaakte afspraken zijn op beide punten een verbetering voor de sectoren en de Staat ten opzichte van de opgezegde overeenkomst uit 2004 en zijn in lijn met het uitgangspunt dat de tarieven voor de uitvoering van de wettelijke taak slechts mogen bestaan uit een vergoeding van de werkelijke kosten en een redelijke opslag.

In de overeenkomst is daarbij rekening gehouden met de historie, in die zin dat 17 jaar gewerkt is op basis van de overeenkomst uit 2004 en op sommige onderdelen een afbouwscenario van kostentoerekening overeengekomen is. Dit heeft in het bijzonder betrekking op de overgang naar een andere grondslag voor de waardering van de materiële vaste activa en dito doorberekening van afschrijvingskosten in de tarieven.

De tariefstructuur voor de vergoedingen die Rendac in rekening mag brengen bij de aanbieders van dierlijke bijproducten is in de overeenkomst uitgewerkt. Er worden vanaf 2022 drie categorieën tarieven onderscheiden:

- o tarieven voor reguliere werkzaamheden: dit betreft een tarief per diersoort voor het ophalen en een tarief per diersoort voor het verwerken van kadavers. Dit tarief wordt in rekening gebracht bij de aanbieder van de kadavers (primaire veehouderijen/hobbydierhouders);
- o tarieven voor de werkzaamheden dierziektebestrijding: dit betreft de vergoedingen die Rendac in rekening brengt bij de Staat (verrekening via Diergezondheidsfonds) voor de werkzaamheden die worden uitgevoerd naar aanleiding van getroffen dierziektebestrijdingsmaatregelen (bijvoorbeeld bij vogelgriep);
- o een tarief voor de verwerkingscapaciteit dierziektebestrijding: dit betreft de kosten voor het beschikbaar houden van verwerkingscapaciteit voor de werkzaamheden dierziektebestrijding. Deze vergoeding wordt in rekening gebracht bij de Staat en betaald uit het Diergezondheidsfonds.

Voor elke categorie is voorts vastgelegd welke kosten uitsluitend onderdeel mogen zijn van de tarieven, waarbij het uitgangspunt is dat de kosten voor de werkzaamheden uitsluitend de werkelijk gemaakte kosten mogen bevatten. Daarnaast wordt een vermogenskostenvergoeding (WACC³) in rekening gebracht, waarbij de formule voor de berekening van deze vermogenskostenvergoeding is vastgelegd in de overeenkomst en

² Aanwijzing als exclusieve ondernemer als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet dieren, voor het ophalen, het vervoeren, het verwerken of het verwijderen van de in artikel 3.20 van de Regeling dierlijke producten aangewezen dierlijke bijproducten.

³ Weighted Average Cost of Capital.

waarvan een aantal parameters gedurende de looptijd van de overeenkomst zijn vastgesteld. De opbrengsten van afgeleide producten, zoals melen, huiden en vetten, worden tegen marktconforme prijzen in mindering gebracht op de kosten.

Tot 2021 was er sprake van een overeenkomst calamiteitenreserve en -destructie, waarvoor Rendac elk jaar een vaste (geïndexeerde) vergoeding ontving uit het Diergezondheidsfonds (50% LNV en 50% sectoren). Deze systematiek is met de nieuwe overeenkomst gewijzigd. Er is een bepaalde verwerkingscapaciteit dierziektebestrijding afgesproken (voor 2022 35.700 ton), die Rendac beschikbaar houdt en die in omvang de komende jaren naar beneden kan worden bijgesteld. Voor het bepalen van de omvang wordt mede gebruik gemaakt van een rapport dat zal worden opgesteld door Wageningen Economic Research naar de benodigde verwerkingscapaciteit ten behoeve van dierziektebestrijding. Hierover zal met de betrokken sectoren en Rendac nog overleg plaatsvinden. De werkelijke kosten die gepaard gaan met het beschikbaar houden van deze verwerkingscapaciteit (afschrijvingskosten en onderhoudskosten) maken onderdeel uit van het tarief verwerkingscapaciteit dierziektebestrijding, evenals een vermogenskostenvergoeding.

In geval van overschrijding van de afgesproken omvang van de verwerkingscapaciteit voor de uitvoering van de wettelijke taak (bijvoorbeeld bij een grootschalige dierziektecrisis), maken Rendac en de Staat aanvullende afspraken over een marktconforme vergoeding voor het verwerken van dierlijke bijproducten en de verantwoording daarover.

De tarieven voor 2022 worden op basis van de nieuwe overeenkomst vastgesteld en goedgekeurd. De betrokken sectoren zijn door LNV en Rendac op 9 november jl. geïnformeerd over de uitgangspunten van de nieuwe overeenkomst en het ontwerp tariefvoorstel voor 2022. Het tariefvoorstel wordt de komende weken door Rendac vastgesteld en aan mij voorgelegd voor goedkeuring. De tarieven worden na mijn goedkeuring gepubliceerd in de Staatscourant.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten